GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 57.

W Srzodę Dnia 18. Lipca 1798.

Z Londynu d. 29 Czerwca.

Wczoray popołudniu o godzinie 2 udał się król do parlamentu dla zakończenia teraźnieyszych iego sessyy. W trzech mowach swoich, które podług zwyczaiu do obydwoch miał izb, powiedział, że przykład stałości i wytrwania parlamentu był od wszystkich klas iego poddanych naśladowany; że duch patryotyzmu, który ie ożywia, okazał się przez natężenia wspaniałości; że woyska takim samym są ożywione uczuciem, i że zagrożenia nieprzyiaciela stały się niczym przez blokowanie iego pierwszych portow. "Nowy plan podatkow, rzekł daley, dostarczaiący na wiele potrzeb tego rocznych, zniszczył nadzieie tych, którzy nasze źrzodła mieli za wyczerpane, a nowe systema skarbu przez zniesienie gruntowey taxy, pomnoży stopniami dochody nasze przez zmnieyszenie narodowego długu i utwierdzi nasz kredyt. Nic nie było zaniedbane do uśmierzenia ducha rewolucyynego w Irlandyi; iak tylko rewolucya otwarcie wybuchnęła, naydogodnieysze były użyte śrzodki do wstrzymania iey wzrostu. Niezachwiana wierność i męztwo woysk i millicyy na naywiększe zasługuie pochwały. Ostatnie zwycięztwa przyspieszą zapewne moment, w którym ludzie winni, lecz obłąkani, staną się na nowo godnemi protekcyi rządu i przebaczenia, które im nie będzie zaprzeczone. Zaburzenia te i nieszczęścia, które ich były skutkiem, nie mogą bydź czemu innemu przypisane, iak niebezpiecznym maxymom, które starano się w tym rozszerzyć królestwie, i powinny nam okazać wartość szczęśliwości, którey pod tarczą mądrey konstytucyi doznaiemy i połączyć wszystkie nasze natężenia przeciw owemu nieubłaganemu nieprzyiacielowi, który o iey zamyśla zgubie.,,

Parlament zawieszony iest do dnia 8 sierpnia.

Zapewniaią, że w Portugalii będące woyska Angielskie, nie do Irlandyi, ale do wschodnich Indyy maią bydź zaam-

barkowane. Eskadra pod kapitanem Blankiet poprowadzi ich. Precz tego ma ieszcze bydź z Anglii 6 regimentow do wschodnich Indyy zaambarkowanych. Z przylądku Dobrey nadziei wyszła także, iak wiadomo, eskadra dla krążenia między połnocnemi brzegami Afryki i wyspą Francuzką i Bourbon.

Przybyłe listy ostatnim pocztowym okrętem z Lizbony, donoszą że naylepiey wiadomych maytkow handlu Lewanckiego użyto z Marsylii, przed kilką miesiącami do przeyrzenia brzegow Egiptu, i że znacznieysi tam kupcy żydowskiego narodu odebrali od Francuzkiego konsula zlecenie, zgromądzenia wiele żywności w magazynach Alexandryi, Rozette i Damiette. W przeszłym ieszcze roku, mowią, wysłano z wyspy Francuzkiey szalupę na czerwone morze, do powzięcia dokładney wiadomości o niebezpieczney na tych wodach żegludze.

" Ze wszystkich okoliczności, mowi iedno z tych pismo, potrzeba wnieść, że Egipt iest pierwszym, a osady Angielskie w wschodnich Indyach drugim celem wyprawy Buonapartego. Egipt iest mieyscem zgromadzenia, i może bydź uważany iako woyskowy posterunek. Założenie tam kanału i osad zapewneby dopiero poźniey nastąpiło. Trudności w attakowaniu naszych osiadłości iest nader wiele: wszelako obrali Francuzi naypięknieyszy czas do podroży do Egiptu, ktora w miesiącu lipcu w 14 dni z Marsylii zrobiona bydź może; lecz podwoyny port Alexandryi, lubo iest obszerny wszelako niepewny, a brzegi Egiptu pełne mieysc płytkich, ktore czynią trudne i niebezpieczne wylądowanie. Rzecz piasek, ktory Nil zawsze na doł pędzi, iest żegluga do Egipskich portow, prawie co rok gorsza, i naydoświadczeńsi przewodnicy mogą się pomylić. Buonaparte, ieżeli od kontra admirała Nelson nie był doścignięony, może iuż dochodzi do brzegow Egiptu. Lecz przypuśćmy że on tam szczęśliwie wyląduie, ileż ieszcze w marszu swoim do Indyow nie znaydzie do przezwyciężenia trudności! Millicya Mamelukow, ktora w liczbie około 8000 ludzi nad Egiptem panuie, albo raczey go uciska, nie uczyni prawda przy iey złym urządzeniu szczegulnieyszey Francuzom przeszkody; lecz przyzwoite opatrzenie znaczney ich armii w żywność, ileż nie będzie czyniło trudności! Gdy oni do Egiptu przyydą, Anglia nie dopuści im zapewne dalszych z Francyi posiłkow. Żegluga na czerwonym morzu, osobliwie w połnocney części, iest podług wyznania wędrownikow nader niebezpieczna. Morze to iest Europeyskim przewodnikom nie znane, a maytkowie srzodziemnego morza bardzo są niezręczni. Teraz weźmy transport artyllery i potrzeb woiennych, ileż nie będzie trudności. Wątpić z resztą bardzo potrzeba, aby Francuzi przy wyspie Francuzkiey tyle potrafili zgromadzić okrętow, żeby armią Buonapartego z Jeda na brzegi Malabaru przewieść mogły, lub uyść czynności naszych kommendantow na Indyyskich wodach. Lecz daymy, że oni w Indyach wylądują, armia ich może się przez rożne przypadki takowey żeglugi i przez marsz przez nieznane i nieprzyiacielskie okolice bardzo zmnieyszyć, tak, iż nasi patryoci nie maią się ieszcze przyczyny o nasze osady w wschodnich Indyach obawiać, ieżeli iane wcale nadzwyczayne i niespe-

dziewane nie zaydą zdarzenia. W innych czasach trzymanoby proiekt ten przeciw naszym wschodnim Indyom, iako wcale za niepodobny; lecz nadzwyczayne i romansowa przedsięwzięcia zgadzaią się z śmiałością ducha tey rewolucyi, przy którey już wiele cudow widzieliśmy zdziałanych. Oprocz tego wystawia nam historya przykłady, że śmiałe i niedowierzenia przedsięwzięcia, udawały się podobno iedynie dla tego, że ich za niewykonane trzymano. Nadzwyczayne przedsięwzięcia, nadzwyczaynym napełniaią męztwem i zapałem tych ludzi, którzy ie przedsiębierą. Francuzi rachuią także na pomoc Typpo-Saib. „

Rossyyska flotta składaiąca się z 10 liniowych okrętow i 4 fregat, widziana była na połnocnym morzu. Przeznaczenie iey iest krążyć na wysokości Texlu; zapewne nieprzyydzie do żadnego z Angielskich portow. — Fregata la Vestale przyprowadziła 3 Pruskie brygi do Jarmut, które materyały do budowy okrętow do Hollandyi wiezły.

Na ostatniey audyencyi u króla pożegnał się lord Duncan dla obięcia kommendy nad flottą na północnym morzu, która znowu przed Texel stoi. Krol pozwolił iemu i potomkom iego używania w herbie wyobrażenia medalu, który mu dał za otrzymane nad Hollenderską flottą zwycięztwo. Medal ten mieści podmorską koronę napis *Camperdown.*

Z Caithness z Szkocyi piszą, że połow siedzi pod połnocnemi tam brzegami daleko iest większy niż po inne lata.

Przed zakończeniem teraźnieyszych Parlamentu sessyy odrzucono wniosek Xcia Bedford w wyższey izbie, aby system przymusu i tortur odwołać w Irlandyi, i lorda Bezborough aby po uspokoieniu Irlandyi użyć sposobu przebaczenia i tylko takie osoby na urzędy dobierać, które maią zaufanie ludu.

Kupiecka z Oportu flotta od 70 żaglow przywiozła 19,358 pip wina i 538 pak bawełny. — Wyszły z Lizbony pocztowy okręt Kżę Adolf, na którym się 28 officyerow z Gibraltaru znaydowało, został d. 9 od Francuzkiego zabrany korsarza od 14 ramat. — Dnia 11 maia nowy rządca wyspy S. Wincentego P. Bentinck, szczęśliwie tam stanął.

Dworska gazeta potwierdza, że Port au Prince, St. Marc i Arcahaye na wyspie St. Domingo od naszych woysk opuszczone zostały. Urzędowny w tey mierze rapport kommenderuiącego jenerała Th. Maitland iest na okręcie Thunderer przy S. Mikołaiu d. 10 maia pisany, i zawiera w treści: " Dnia 22 kwietnia umyśliłem miasta Port au Prince, St. Marc i całą parafią Arcahaye nieodwłocznie opuścić, i opuszczenie to uskuteczniłem bez naymnieyszey straty. Wysadzenie twierdzy i gwałtowne wyyście zdawało mi się bydź Angielskiey szlachetności przeciwne, i w mieszkańcach mogłoby było wielki rozlew krwi sprawić. D. 23 posłałem przeto do Francuzkiego jen: Toussaint l'Ouverture z pokoiową banderą do Gonaives, oddaiąc mu do wybierania, czy chce mieysca, które ia opuszczę obiąć w zupełnym zniszczeniu, lub w dobrym porządku, gdy pozostałym tam osobom uroczyście zapewni bezpieczeństwo życia i własności. Francuzki kommendant obrał natychmiast ostatnie, i Kapitulacya, którąśmy potym zawarli, tak mieszkańców

tych mieysc i plantownikow zaspokoiła, że wielu z nich, którzy iuż na okrętach do odpłynienia gotowemi byli, nazad wysiedli i ledwie 10 bogatych właścicieli, swoie tam własności porzucili. Dnia 6 maia byłem z ładowaniem wszystkiey naszey artylleryi i ammunicyi, zdobytych tam metalowych armat, wszystkich Angielskich towarow i mieszkańcow tych, którzy tam niechcieli zostać, gotowy. Dnia 7 kazałem parafią Arcahaye opuścić. Dnia 8 wziąłem woysko z Port au Prince na okręty, a dnia 9 ruszyłem z flottą pod żagle, co pułkownik Grand d. 6 lub 7 z St. Marc uczynić musiał. Oto iest zawarta względem opuszczenia tych mieysc kapitulacya, którą jenerałowie Maitland i Tousaint l'Ouverture zaraz ratyfikowali:

1.) Miasta Port au Prince, St. Marc z ich przyległościami i teraźnieyszemi fortyfikacyami i parafii Arcahaye, maią bydź jenerałowi Toussaint l'Ouverture z żelaznemi armatami aż do 3 lub 4 nie do użycia oddane, iak tylko Angielskie woyska z nich wyydą.

2.) Jenerał Toussaint l'Ouverture zabezpiecza iak nayuroczyściey życie i własności dobrówolnie pozostałym tam mieszkańcom.

3.) Dla dopełnienia tych warunkow ugodzono się na zawieszenie broni, które od dnia dzisieyszego nie ma nad 5 tygodni trwać. Działo się na okręcie królewskim Abergavenney w porcie Port au Prince d. 30 kwietnia 1798.

Podpisano *Huin, jen: adiutant Francuzki.* *Nightyngale, jen: adiut: Ang.*

Ministeryalne pisma wystawiaią opuszczenie tych mieysc za bardzo korzystne dla nas, gdyż utrzymanie ich bardzo wiele, pieniędzy i ludzi kosztowało.

Taż gazeta mieści w sobie list lorda St. Vincent z okolic Kadyx pod d. 30 maia, w którym donosi o zabraniu Hiszpańskiego okrętu z depeszami z Hawany.

Piekarz, który w Port au Prince na wyspie St. Domingo, woyska nasze w chleb opatrywał, był Francuz, i krótko przed ich odeyściem dodał do chleba arszeniku dla wytrucia ich. Pies, któremu tego chleba dano, odkrył ten przeklęty zamiar, zdychaiąc w nay większych konwulsyach; kapitan Spicer od artylleryi kommenderuiący garnizonem, kazał tego niegodziwca do armaty przywiązać i kulą zgruchotać.

Jenerał Lake donosi z Irlandyi z Wexford d. 23 czerwca, że po wzięciu tego miasta przez królewskie woyska dosyć w tamteyszey okolicach zdaie się bydź spokoynie i że buntownicy są rozprószeni. Prywatne zaś listy, które dzisiay odebrano z Irlandyi, zapewniaią że buntownicy, a przynaymniey znaczna ich część, z hrabstwa Wexford w hrabstwo Kilkena wtargnęli i przy Gowran o 52 Angielskich mil od Dublina mocne stanowisko sobie obrali i wiele gospodarzy do siebie przyciągnęli. Millicya z Westmeath tamuiąc ich marsz 20 ludzi utraciła. Wątpią iednak, żeby buntownicy iakie korzyści znaczne potrafili odnieść.

Keugh, X. Roach i 5 innych złapanych dowodcow buntownikow, którzy przy Wexford dowodzili, po krotkim sądzie woyskowym zostali rozstrzelani. — Miasto Waterford na wiadomość o wzięciu przez królewskie woyska Wexford, było illuminowane. Exekucye buntownikow co dziennie się odbywaią.

Piekarz w Rathcoole, który dla woyska chleb piekł przymieszał arszeniku do-

niego. Znaki trucizny pokazały się na wszystkich, którzy go tylko iedli; ale regimentowy chirurg potrafił ich ieszcze dosyć wczesnie oleiem, masłem, sadłem i innemi lekarstwami ratować. Piekarz ow przymuszony był sam chleb ten ieść; ale rozgniewani żołnierze nie pozwolili skutku trucizni uczynić, zaraz go bowiem zabili, iak tylko swoią wyznał zbrodnię. — W Saintfield spalili buntownicy dom z 12 tam będącemi ludźmi, z męszczyznami, kobietami i dziećmi.

W Portsmut zaambarkowano iuż część millicyi do Irlandyi. Gwardye będą w czasie potrzeby iako korpusa rezerwy użyte. — Wczoray wyznaczono 1000 f. szt. nadgrody za złapanie Bagesal Herveys, ostatniego dowodcy buntownikow przy Wexford, który miał się na otwartym bacie do hrabstwa Wallis schronić.

Mowią, że Irlandya będzie potym, tak iak Szkocya całkiem do Anglii wcielona. — Lord Camden przybył z Dublina do Londynu, i miał wczoray audyencyą u króla.

Eskadra admirała Tompson zabrała iuż kilka Francuzkich okrętow, przeznaczonych z woiennemi potrzebami do Wexford.

Widok uzbroionego do własney obrony całego narodu, spoglądaiącego męznie na nieprzyiaciela, przed którym prawie cała Europa drży, ma w istocie coś powabnego i serce uymuiącego. Położenie Irlandyi daleko mniey tuteyszych mieszkańcow niespokoynemi czyni, niżeli cudzoziemcow, przychylnych Angielskiemu rządowi. „Wszyscy tu bowiem tego mniemania są,„ iż daleko iest lepiey, że bunt ten otwarcie wybuchnął, iak żeby był skrycie trwał, i potrzeba było z ukrytem nieprzyiacielem mieć do czynienia, którego ani liczby, ani sposobow nie można było wiedzieć. Rząd przedsięwziął teraz śrzodki, że wkrotce potrzeba się ukończenia buntu spodziewać. Większa część właścicielow w Irlandyi iest rządowi przychylna, a z tey składaią się millicye kraiowe, które podobnie iak Anglii są dobrze urządzone, i naywiększą gorliwość do obrony kraiu okazuią, chociaż podług konstytucyi nie mogą być z granicą użyte. Kilka iey regimentow będzie ieszcze do Irlandyi przesłanych.

Z Paryża d. 29. Czerwca.

Wczorayszy dziennik *Ami de loix*, zawiera w sobie co następuie:

" Ukrywaliśmy boiaźń naszą o flottę Buonapartego po odpłynieniu Angielskiego kontra admirała Nelson, bo wiemy, że iest zawsze niebezpieczno trwożyć lud tym co mu iest naydroższego; lecz teraz możemy powiedzieć, że Buonaparte w wielkim znaydował się niebezpieczeństwie, i oraz bez boiaźni zapewnić, że wszystko co przeciw niemu było, iest teraz za nim. Oto iest iakim sposobem Buonaparte uszedł nieprzyiacielowi, któryby go był zapewne doścignął, gdyby nie szczęśliwy traw, który nie raz uratował rzeczpospolitą.

" Gdy kontra admirał Nelson przeszedł ciaśninę Gibraltaru, wysłał letkie fregaty dla wyszukania Francuzkiey flotty. Te przebiegły śrzodziemne morze, płynęły około Sardynii i posły nawet do Neapolu pytać się, czy nie widziano Francuzkiey flotty. Na odpowiedź, że nie!„ zwrociły się nazad i natrafiły Angielską flottę z tey strony Korsyki. Wszędzie powiedziano im, że nie widziano„

Francuzkiey flotty. Na takowe wiadomości rozumiał kontra admirał Nelson, że ona ieszcze przed Korsyką będzie, ponieważ iey przy Korsyce nie zastał; popłynął zatym do Tulonu, będąc pewnym, że Buonapartego napotka, lub go w Tulonie będzie blokował. Jak wielkie iednak było iego zadziwienie, gdy tam nieznalazł iuż flotty, za którą płynął! Zwrocił się znowu; ale Buonaparte był iuż pod brzegami Sycylii, zkąd zawsze pomyślne są wiatry do Alexandryi, gdzie iaż może Buonaparte stanął. Ale powie kto, Buonaparte musiał przecię gdzie bydź na śrzodziemnym morzu, czemuż go nie znaleziono? Tak iest, Buonaparte znaydował się z swoią flottą na końcu Korsyki, kiedy Angielskie fregaty wysłane na wyszukanie go, zbliżyły się na moment do Korsyki i nie zasięgaiąc na drugi koniec, popłynęły spieszno do Sardynii i Sycylii, a zatym nie mogły doyrzeć flotty Buonapartego. Powracaiąc znaydowały się z iedney strony Sardynii, Buonaparte znaydował się na drugiey. Nelson znaydował się z tey strony Korsyki, on był na drugiey i tak uszedł szczęśliwie Anglików. Gdy bohaterowi temu tak dobrze posłużyło szczęście, którego on niestateczność tak długo podbitą trzyma, widać, że iest do wielkich wybrany przeznaczeń. W Egipcie przy owych piramidach, które dawniey 7 cudem nazywano świata, znaydzie prawdziwy sekret do zwycięzenia Anglii, i do odsunięcia przez słuszny i chwalebny pokoy ustawicznie wynikaiących z wiecznego w Rastad kongressu trudności. "

Gdy d. 11 czerwca pokazała się przy połudn̄iowych Francyi brzegach Angielska flotta, odezwały się znowu w rożnych mieyscach fakcye. Dawniey ieszcze uważano w rożnych okolicach zbieranie się stronnikow Jezusa kompanii i innych. Srzodkowa administracya departamentu Var wydała mocną odezwę do ludu.

Dnia 13 czerwca widziana była Angielska flotta na śrzodziemnym morzu między wyspą Elbą i Korsyką. Wiadomość ta dodaie *Ami des loix* iest urzędowna.

Żona jenerała Buonaparte z 3 innemi kebietami upadła w Plombieres z balkonu, który się z niemi złamał. Słychać iuż było, że niebezpiecznie ranioną była, a dwie inne kobiety zabite; ale jenerałowa pisze, że letko tylko raniona iest, i o śmierci 2 innych kobiet nie niewspomina. Puszczono iey zaraz krew.

Niektóre nasze dzienniki, mówią, że nasza flotta przeszła iuż około wyspy Kandya, i bieg swoy prosto ku brzegom Egiptu obracała. Lecz ciężko żeby tu wiadomość ta iuż doyść miała. — Dyrektoryat nic ieszcze o flocie Tulońskiey niezaznaymił.

Pod d. 26t. m. minister nasz marynarki Bruix, napisał następuiący list do kapitana l'Heritier, dostałego się na zabranym okręcie Herkules w niewolą Angielską:

" Udzieliłem, Obywatelu, wszystkich dyrektoryi szczegułów twego chwalebnego bronienia się na okręcie Herkules. Bez wątpienia okropna iest rzecz dostać się Francuzowi w ręce nieprzyiaciela, chociażby on w naywiększey znaydował się liczbie; lecz piękna iest drogą dokupić się ceną swego pobicia i męztwo swoie okazać przez okrycie się ranami. Tyś dokazał tego. Dyrektoryat żałuie cię i szacunie razem z wszystkiemi odważnemi, którzy pod twemi walczyli rozkazami. "

Zabrani przy Ostendzie An ielscy ień cy, będą za rowną liczbę Francuzow wymienieni, ktòrzy w krótce do Kale z Anglii przybydź maią.

Amerykański poseł, P. Gerry znayduie się ieszcze zawsze w Paryżu, chociaż iuż o passporta do wyiazdu prosił. Obawiaią się ieszcze zawsze z Ameryką woyny, ale ostatnie dyrektoryatu oświadczanie zdaie się temu przeciwić. — Wczoray rozstrzelano na rownìnach przy Grenelle młodego emigranta, którego przy Ostendzie z Anglikami w niewolą poymano. Mówią, że iest synem X ia de Poix. — Z Kadyx donoszą znowu, że Hiszpańska flotta 23 liniowych okrętów mocna, gotuie się do wyyścia na morze.

Dziennik *le Conservateur*, mówi, że Franciszek Neufchateau, w krótce z Seltz do Paryża powròci, i urząd ministra wewnętrznego obeymie. — Rozpuszczono pogłoskę, że w tych dniach znowu w Paryżu wielka nastąpi burza. " Przepowiedzenie to, mówi *le Conservateur*, tym iest śmiesznieysze, że międzsy konstytucyynemi władzami naywiększa teraz panuie zgoda, i nie zdaie się, żeby co potrafiło zaburzyć tę spokoynność, ktorey teraz doznaiemy. Wielo osob podeyrzanych o korrespondencyą z Anglikami będą aresztowanemi. „

Na sessyi rady 500 czytano list naszego w Rasztadt ministra Jean Debry, ktòry będąc mianowany negocyatorem, składa urząd reprezentanta ludu. Na końcu tego listu dodaie: iż gdyby tak szczęśliwym był przyłożyć się do pokoiu i tym sposobem uczynić oyczyznie przysługę, zdawałoby się, że się zawsze wśrzod zasiadaie rady.

Wczoray obchodzono tu, rownie iak w całey Francyi Swięto rolnictwa. Processyą zaczenał oddział gwardyi z trombami i bębnami. Za nim szła kupa rolnikow uwieńczonych kwiatami i kłosami, i każdy niosł owiązany trzech kolorową wstążką w ręce bukiet. Rolnicy ci otaczali pług parą końmi i paradny woz 6 wołow wstązkami i innemi przybranych ozdobami, ciągnięte. Na wozie znaydowały się rolnicze narzędzia, a nad wozem unosił się snop żyta z narodowemi herbami. Za wozem szły członki ekonomicznego towarzystwa, administratorowie muzeum naturalney historyi, narodowe gwardye, które z rolnikami za ręce się trzymały, przekupnie zbozem, młode i piękne gospodynie, młynarze, piekarze, &c każdy z narzędziem swey professyi. Za tą kupą następował woz Bachusa od 4 ciągnionych koni, przyozdobiony fruktami i winnemi latoroślami. Dziecię siedzące na beczce wystawiało owego bożka, a w białą szatę przybrane dzieci z winnemi gałązkami otaczały woz. Członki rożnych tu publicznych ustanowień szły z przedziwną muzyką gwardyi dyrektoryatu na samym ostatku. Processya ta szła na Elizeyskie pola, gdzie był wystawiony kościoł Cybelli. Roboty 3 rolnikow były tam uwieńczone, śpiewano himny &c. na pochwałę rolnictwa.

Delacroix powrocił tu z Hagi nazad, i zaraz po przybyciu swoim żądał audyencyi u ministra zagranicznych związkow. — W Medyolanie naprawiaią teraz fortyfikacye, i na granicach Cysalpinskich, a istotniey od morza rosciągniono woyskowy kordon. - - Ponieważ w portach na śrzodziemnym morzu nie masz lazaretow, wyszedł

przeto rozkaz, żeby żaden okręt do tych portow nie był wpuszczony, póki wprzod w Marsylii nie wytrzyma kwarantyny.

W przyłączonych do Francyi departamentach maią także maytkowie bydź wybierani. — Dyrektoryat nakazał teraz, żeby wszystkie listy na zabranych nieprzyiacielskich okrętach znalezione, natychmiast do ministra marynarki odesłane były. Toż samo ma bydź zachowane względem neutralnych okrętow, wyiąwszy udowodnienia ważności zaboru i tym podobne, które do sądu należą.

Do portu Vendre przyprowadzili nasi korsarze 2 Raguzańskie okręty które na rachunek Anglikow w Smiernie ładowane były i na 1 mill. szacowane.

W Neapolu między ministrem stanu margrabią de Gallo i kawalerem Acton nie naylepsze ma zachodzić porozumienie: pierwszy iest za łagodnemi, drugi za ostremi środkami. — Pożar i zalewy w wielu okolicach rzeczypospolitey naszey wielkie znowu poczyniły szkody. — Mała rzeczpospolita Raguzańska mianowała P. Sjay zawiaduiącym interessami przy rzeczypospolitey Rzymskiey. — W całey Francyi pokazuią się wielkie uradzaie tego roku. — Dyrektoryat Cysalpinski iest od ciała prawodawczego tamteyszego upoważniony, kazać 100,000 zrobić fuzyy.

Na uzbroioney małey z Brest wyprawie, z 2 fregat i 1 kutra złożoney, znayduie się 400 naylepszych artyllerystow morskich. — Do St. André przyprowadzili nasi korsarze Amerykański okręt Peggy od 280 beczek z kakao &c. — Francuzcy kommissarze w Rzymie mieli na 25,000 ludzi rekwizycyą uczynić, aby rzeczpospolitą tę przy woysku Francuzkim w dobrym obrony stanie postawić.

Z Malagi d. 6. Czerwca.

Odebraliśmy tu wiadomość o zaszłey wielkiey rewolucyi w Algierze, gdzie dejowi i wszystkim iego stronnikom głowy ucięto, po czym obrano nowego deja, który zaprzysiężonym ma bydź nieprzyiacielem Hiszpanii.

Z Bazylei d. 27. Czerwca.

Kiedy się naymniey spodziewano okoliczności wcale inną wzięły postać. Rząd Francuzki osądził za rzecz przyzwoitą uchylić ostatnie urządzenia swego kommissarza, a nawet iawnie postępki iego naganić. Przyiemna ta wiadomość doniesiona tu onegday została przez kuryera z Arau wyprawionego. (Sciągaiące się tego pisma w przyszłey umieściemy gazecie)

Z Rasztadt d. 30. Czerwca.

Deputacya Rzeszy miała dziś 48 sessyą. Naradzenia na niey tyczyły się ostatniey ministrow Francuzkich noty.

Negocyacye w Seltz, które były przez nieiaki czas przerwane, rozpoczęły się znowu, i wszystko zapowiadą szczęśliwe ich ukończenie, ponieważ głownieysze zawady iuż są uprzątnione.

P. Mandelslohe poseł Xcia Wirtemberskiego na kongresie, iako też deputowani miast Szwabii udadzą się w krotce na seym do Ulm.

Z Wyższego Renu d. 29. Czerwca.

Kommenderuiący jenerał Hatry Francuzką armią nad Renem odebrał rokaz, żeby zaraz iak tylko po zbierzą z pol, pod iego kommendą będące dywisye tak na wyższem, iak na niższym Renie obozami stanęły. Naznaczaią 4 takich obozow: ieden między Offenburg, Kehl i Bischoffsheim, drugi między Höchst, trzeci przy Friedberg i Buzbach, a czwarty przy Siegen.

D O D A T E K

D O N^{ro} 57.

GAZETY KRAKOWSKIEY

We Srzodę Dnia 18 Lipca 1798.

Z Włoch d. 26. Czerwca.

Potwierdza się, że Genueńskie woyska należące do Piemontu miasto Loano d. 18 przez kapitulacyą wzięły, i nieprzyiacielskie kroki między Liguryyskim i Piemontckim woyskiem dotąd nie ustaią.

Zdaie się, iż rzeczpospolita Cysalpińska chce równie z Liguryyską do woyny przeciw królowi Sardyńskiemu należeć. Pisany d. 12 t. m. od Cysalpińskiego dyrektoryatu do jenerała Brune i publicznie ogłoszony następuiący list, nie nayspokoynieysze w sobie zawiera uczucia:

"Obywatelu Jenerale! Gdy przez traktat związkowy między rzecząpospolitą Francuzką i Cysalpińską rządy tych dwoch narodow oddaiy woyska Cysalpińskie pod rozrządzenie jenerała kommenderuiącego armią Włoską, były zupełnie tego przekonania, że tenże jenerał użyie ich nie tylko do zabezpieczenia granic rzeczypospolitey od nayścia obcego, ale nadto zrobi imię Cysalpinow szanowane od mocarstw ościennych. W tym tedy podwoynym przekonaniu dyrektoryat wykonawczy śpieszy się z oznaymieniem Ci Obywatelu Jenerale, że dwor Turyński zapominaiąc co raz bardziey praw dobrego sąsiedztwa i względow, ktorych dwa narody przyiacielskie niepowinny sobie ubliżać, dopuścił, żeby w iego stolicy żołnierz Cysalpiński był publicznie prowadzony, wiązany i okuty w łańcuchy przez zbirow w więzieniu. — Ta krzywda przydana do wielu innych, które długo byłoby wyliczać, każą nam się spodziewać, że przedsięweźmiesz śrzodki, z którémi moglibyśmy skutecznie wymagać od dworu Turyńskiego wynadgrodzenia iakiego mamy prawo wyciągać po nim i ubezpieczyć się względem granic naszey rzeczypospolitey od wszelkiey napaści. — Postępek tego dworu względem rzeczypospolitey Liguryyskiey naszey przyiaciołki, którey on naszedł granice, i iego złe ku nam skłonności każą nam wątpić o szczerości iego oświadczeń."

Stosownie do tego listu jenerał Bruno

karał części woysk Cysalpińskich ciągnąć ku Tesino. — Te woyska iuż są w marszu.

Codziennie przybywaią z Szwaycaryi woyska Francuzkie tak konne iako piesze. Przeznaczone one są do zastąpienia tych, które się zaambarkowały. — Armia Włoska ma doprowadzona bydź do 80,000 ludzi.

Zapewniaią, iż dyrektoryat Francuzki wezwał rząd nasz do zmnieyszenia naszych departamentow do 10 i trzymania wszystkich woysk liniowych w pogotowiu i urządzenia całkowitego gwardyi narodowey, co iadnak potrzebuie potwierdzenia.

Z Medyolanu d. 21. Czerwca.

Stosownie do podaney noty od ambassadora Francuzkiego obywatela Trouvé, wezwał dyrektoryat nasz ciało prawodawcze do zakazania w prowadzania Angielskich towarow do rzeczypospolitey Cysalpińskiey.

Stosownie do wydanego od dyrektoryatu wyroku, wszystkie obrządki iakiey kolwiek bądź religii, maią się iedynie wewnątrz wyznaczonego budynku do nabożeństwa odbywać.

Mowią tu o zaszłey kłotni między Lukanczykami i Cysalpinami na granicy. Podług naszych gazet Cysalpinczyk ieden wychodząc z kościoła na gruncie Lukańskim leżącego, był napastowany; nawet wystrzelono kilka razy do niego; społ obywatele iego Alpow Appueńskich uzbroili się natychmiast i udali się na mieysce uczynionego gwałtu. Lukańczykowie rownie się zbronią zebrali; i mowią że sie tam krew miała rozlewać. Rząd przedsięwziął śrzodki do zapobieżenia podobnym postępkom.

Konstytucyą naszą zakazane iest członkom ciała prawodawczego bywania u obcych agentow dyplomatycznych. D 16 po zamienieniu się w wydział taiemny postanowiła wielka rada, że minister Francuzki nie iest w tym zakazie obięty. Rezolucya ta była tego samego dnia od rady starszych potwierdzona, i dyrektoryat kommunikował tego podchlebnego wyiątku ambassadorowi Trouvé. Na drugi dzień ambassador ten dawał wielki obiad, na którym byli obydwa prezydenci rad i dyrektoryatu, iako też sztab armii Francuzkiey i Cysalpińskiey, ministrowie i wielu reprezentantow ludu.

Isurgenci z Carosio wsparci woyskiem Liguryyskim attakowali d. 17 woyska Piemontckie w Pozzuolo; ale zestkutą oddziałami zostali i iazdą rozproszyni. — Rząd Piemontcki odwołał rozgłoszoną w niektorych pismach Włoskich pogłoskę, iakoby wewnątrz była insurekcya, i zapewnił, iż nie tylko że zupełna wewnątrz panuie spokoyność, ale nadto wiele mieszkańcow żądało broni do posiłkowania woysk królewskich przeciw attakom Liguryyczykow, i można zapewnić, że insurgenci w Carosio bardzo mało maią Piemontczykow przysobie, tylko zbieraninę zrożnych cudzoziemcow, dezerterow lub prozniakow.

Woyska Cysalpińskie, które jenerał Brune ku Tesino wysyła, rozciągną kordon od 7000 ludzi, skoro tam wszystkie staną. Wszyscy są tego mniemania, że marsz tych woysk nie ma zamiaru zaczepki, i ze Francya wzięła na siebie pogodzenie Sardynii zobiema rzeczpospolitemi Cysalpińską i Liguryyską.

DONIESIENIA.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie zachod: Galicyi oznaymuią Edyktem iniieyszym: iż dobra Jedlinsko z należytościami do zadłużoney massy Wilhelma Jakobsona należące, na 3 części podzielone.

a) Miasteczko Jedlinsko z Folwarkiem wsi Jedlonka i należytościami, iako to: rolami i młynem w Sysowka, wioskami nowa Wola i Wola Gutowska:

b) Folwark Gułow z przyległą wioską Brot i młynem tamże:

c) Folwark Zawady na rzecz wierzycielow do wspomnioney massy zadłużoney zbiegaiących się, naywięcey daiącemu, na 3 lata, od 1go sierpnia r. bieżącego rachuiąc, w arędowną possessyą dane będą, z tym iednak warunkiem, iż gdyby w przeciągu czasu dzierżawy tez dobra albo część z nich którakolwiek, po upłynionym pierwszym dzierżawy roku, za nayprzyzwoitszą dla massy cenę sprzedane były, arędowna posseisya od dnia zawartego z kupuiącym kontraktu, nie pierwey iednak iak po upłynieniu całego roku, ustanie.

Kto sobie część którą albo cały klucz tych dobr w arędę wziąść życzy, niechay się dnia 31go lipca roku bieżącego w kancellaryi ziemskiey w Radomiu przed komornikiem Radomskim Maxymilianem Mireckim iako do licytacyi delegowanym kommissarzem zayduie, gdzie oraz warunki arędy publikowane będą, które iako i inwentarze tych dobr przed licytacyą u rzeczonego Pana kommornika przeyrzeć sobie każdemu iest wolno. W Krakowie dnia 9 lipca 1798.

Jozef de Nikorowicz.
Piesarski.
Joz. de Cronenfels,

Z Rady C. K. sądow szl: Krak: zachod: Galicyi
Elsner.

C. K. sądy szlacheckie Krak: zachodniey Galicyi znaymuią edyktem niniieyszym Panu Leopoldowi de Beyst dyrektorowi soli w Busku: że Pan Ernest Muster u tych C. K. sądow o summę 2004 f.p. przeciw niemu żałobę podał, i o pomoc sądową, ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się. Gdy zaś sądy te nie maiąc wiadomości gdzie obżałowany zostaie, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, iemu tuteyszego patrona Zarzeckiego z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z którym ten Process podług ordynacyi sądowey rozpoczęty i ukonczony zostanie; przeto on edyktem niniieyszym tym końcem upomina się: ażeby d. 3 września r. b. sam się stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wczesnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisu tych śrzodkow prawą używał, które do swey obrony za nayskutecznieysze osądzi, ile że w przeciwnym razie wypadki niedogodne z zwłoki wynikaiące sam sobie przypisać winien będzie. Tak bowiem C. K. prawa stanowią.

Jozef de Nikorowicz.
Olechowski.
W. Roskosohny.

Z Rady C. K. sądow szl: Krakowskich zachodniey
Galicyi d. 2. czerwca 1798.
Weinmann Sek.

C. K. sady szlacheckie Krakowskie zachodniey Galicyi oznaymuią Edyktem niniieyszym Panu Konstantemu Jankowskiemu: że P. Jozef Tomkowicz w Krakowie mieszkaiący, do tych C. Kr. sądow o oszacowanie dobr Strzałkowa dla zaspokoienia summy 3690 zło. Pol. żałobę przeciw niemu podał, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, doprasza się.

Gdy zaś sądy te niemaiąc wiadomości gdzie obżałowany zostaie, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, iemu Konstantemu Jankowskiemu po-

trona tuteyszego Stanisława Zarzeckiego z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z którym ten procefs podług ordynacyi sądowey rozpocznie się i ukończony będzie; Przeto on Edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: ażeby d. 10 września r. b. o godzinie 9 z rana do procefsu ustnego sam się stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tym wymienił, i podług przepisu, tych śrzodków prawa używał, które do swey obrony nayskuteczniey szemi znaydzia. W przeciwnym razie wypadki niedogodne sam sobie winien będzie przypisać; tak bowiem C. K. prawa stanowią.

Joz. de Nikorowicz.
Kraufs.
W. Roskoschny.

Z Rady C. K. sądow szlach: Krak: zachod: Galicyi
Dnia 9 Czerwca 1798 roku.
Weinmann.

Przez C. K. sąd szlachecki Krakowski Galicyi zachodniey mocą niniey szego Edyktu wszystkim tym, do których należy, wiadomo się czyni: od sądu pozwolono iest, aby do ogólnie wszystkich ruchomych i nieruchomych dobr maiętności po ś. p. Wincentym Chwalibogu w Gallicyi zachodniey pozostałych, zbieg wierzycielów był otwarty. Niniey szemi przeto wszyscy, którzyby iakiekolwiek na przeciw zadłużonego prawo mieć rozumieli, obwieszczaią się, ażeby aż do dnia 30 września 1798 pretensye swoie przez wydanie zwykłego pozwu na przeciw postanowionemu w osobie Pana adwokata Męciszewskiego kuratora mafsy konkursowey, do tuteyszego sądu szlacheckiego tym pewniey podawali, i w tym nie tylko rzetelność swoiey pretensyi, ale też i prawo, mocą którego w tey lub owey klafsie umieszczonemi bydź żądaią, okazali, ile że po upłynieniu przepisanego czasu nikt więcey słuchany nie będzie, i ci, którzy do tego czasu z pretensyami swemi do sądu nie nadgłoszą się, od wszystkich rzeczonego dłużnika w tey prowincyi znayduiących się dobr, bez żadnego wyięcia oddaleni zostaną, chociażby im lub prawo do wspolnego porachunku służyło, lub rzeczy iakie prawem własności z mafsy domagać się mogli, lub gdyby ich pretensya na rzeczy iakiey nieruchomey do dłużnika należącey zabespieczona była tak dalece, iż takowi wierzyciele, gdyby mafsie winni byli mimo tego, iż im prawo do nadgrodzenia sobie własności lub zapisu służyć mogło, dług zapłacić powinni będą.

A ponieważ podług przepisu zbioru sądowego w rozdziale 9tym §. 86 obranie administratora mafsy, tudzież deputacyi wierzycielów nakazane iest, przeto wszystkich wierzycielów na dzień 11 paździer: 1798 o godzinie 9 z rana do tuteyszego C. Kr. sądu szlacheckiego tym napomnieniem zwołuie się, iż tego samego dnia tymczasownie ustanowiony administrator mafsy Elżbieta Chwalibogowa lub potwierdzonym, lub też inny obranym, podobnież też i deputacya wierzycielow, do którey iednak nikt, iak tylko wierzyciel tey samey mafsy zdolnym bydź może podług §. 93 i 94 obranym bydź ma, oraz zaś przepisy, podług których dobra administrować się powinny, iaką władzę deputacya względem administracyi mafsy ma, i iak daleko administrator deputacyi zlecenia dopełniać powinien, ustanowione będą. Przeto wierzycielom na wyznaczony dzień tym pewniey stawić się należy, gdyż inaczey podług §. 95 zbioru sądowego na ich niebespieczeństwo obranie tak administratora, iak i deputacyi wierzycielow od tuteyszego sądu nastąpi. Tym nakoniec Edyktem i wierzyciele zastawowi lub hipothekę maiący wzywaią się. Podług tego więc każdy ma sobie postąpić, i szkody unikać, gdyż w tym na C. Kr. dziedziczne kraie ustanowionych praw przepis zachodzi. Dan w Krakowie d. 2 Czerwca 1798.

Jozef de Nikorowicz.
Olechowski.
W. Roskoschny.

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium Cracoviensi Galiciæ Occidentalis
Weinmann, secr.